

tiska »blandade» stilen försvunnit. Manskören har ju i förhållande till den blandade kören ett obetydligt omfång och måste således få en viss begränsning i kompositionsbyggnaden.

Om de nuvarande sångerna för blandad kör äro mindre intressanta, så är det desto mera glädjande, när en sängsamling utkommit, som verkligen kan anses vara både gedigen och användbar. Det är Del III av Svenska skolkvartetten, redigerad av David Vikander. Denna tredje del skiljer sig på ett alldeles särskilt sätt från sina »äldre syskon», delarna I o. II. Manskörarrangemang äro sällsynta, den blandade körens säregna klanger och uttrycksmöjligheter äro i stället samvetsgrant utnyttjade. Av kyrkliga hymner äro inte mindre än 27 st. medtagna — »pärlorna» ur den vokala kyrkomusiken ifrån Palestrina till våra dagar. — Således kan en kyrkokör, som finner Hymnarium och Musica Sacra allt för vittomfattande och dyrbara, mycket väl använda sig av denna samling. De kyrkliga högtiderna äro nämligen alla ihågkomna. Bland de nyare kyrkliga alstren bör särskilt framhållas Vikanders snillrika arr. av »Världens frälsare kom här», den underbara melodien från 300-talet. Utan att den gamla kyrkostilen rubbats, har här åstadkommit något, som står på höjden av kunnande och inspiration.

De 31 folkvisearr:n äro alla, som sig bör, präglade av en viss polyfoni och röja i allt arrangörens varma intresse och begåvning för uppgiften. Men så har också David Vikander, i Dalarnes skogar och berg, fått sin musa stämd i en folkton, som sjunger både kraftigt och vekt. Hans folkvisearr. verka på något sätt *äktsvenska*. (Detta kan även sägas om Ivar Widéens arr.)

Den idealiska samlingen, som utgives från Abr. Lundquists förlag, kom-

mer säkerligen att emottagas med jubel av vårt lands växande skara körsångare både i kyrka och annorstädes samt i hög grad bidra till att öka intresset för en av de äldsta och ädlaste konstformerna — den blandade kören.

Gösta Lundborg.

Ilmari Hannikainen: Vårt hemvist, Op. 18:2. 5 *Andliga sånger*: Op. 29. *Elias Kyander: Stilla är kvällen, Såsom ljusets klara stråle*, Op. 9:1, 2. Fazers Musikhandel, Helsingfors.

Hannikainen har ett stadgat anseende såsom kompositör av religiös musik för solöröst. Han har en otvetydig förmåga av att gripa en religiös stämning, särskilt när den är innerligt betnad, och finner naturliga om och under stundom något sentimentala tonfall att kläda den ofta mycket enkla texten i. De sista av hans kompositioner jäva icke omdömet. I de bästa av dessa, såsom i Färdemannens psalm, kan han komma den med folkvisan beslätade koralen mycket nära. Hans gamla vänner i Sverige komma förvisso att med begärlighet mottaga de nya alstren av Hannikainens musa.

Ett åtminstone för anmälaren nytt kompositörsnamn är Hannikainens landsman Kyander, som likaledes uppträder inom den religiöst färgade solosångens tacksamma område. Behovet av nyheter och omväxling är ju här stort nog. Kyander visar sig äga en rik melodisk uppfinningsförmåga och säkert sinne för det deklamatoriskt riktiga. Ett drag av vemod bor i hans diktning. De här nämnda kompositionerna, den första en julsång, ge emellertid alltför litet för att skapa en bild av hans förmåga och hans konstnärlighet, ehuru de dock låta en motse fortsättningen av hans alstring med förhoppningar.

A. A.

Meddelanden.

Nästa nummer av denna Tidskrift utkommer såsom dubbelnummer för juli—augusti månader den 1 augusti.

60 år fyller den 30 juni musikdirektör Adolf Andrén, organist vid Örebro Olaus Petri församling.

Val. Till organist och kantor i Norrköpings Norra församling har valts musikdirektör G. Eriksson, Norrköping, till domkyrkoorganist i Gustavi domkyrkoförsamling, Göteborg, musikdirek-

tör H. Asplöf, Göteborg. Till kantor i Oscars förs. i Stockholm har utsetts musiskdir. C. O. Othzén. Till kantorer vid förenade tjänster ha valts; i Hjärtum Anna Andersson, Horred; i Oviken R. Westman, Drömme; i Bjuråker D. Wängdahl, Norrbo; i Dalskog E. Edqvist, Bäckskog; i S. Hestra E. Lundqvist, Tännö; i Lilla Malma K. A. Hallinder, Helgum.

Ny matrikel över samtliga kyrko- och piporglar inom Sveriges stift och Stockholms stad planeras av domkyrko-

organist Knut Sundström, Strängnäs. Matrikeln kommer att omfatta uppgifter å orglarnas uppställningsår, deras byggare, orgelns disposition samt uppgifter om nuv. organister, deras löneförhållanden och historiska uppgifter om orgeln m. m. Matrikeln blir illustrerad. Direktör J. Johansson, Sundbyberg, kommer att bidra med uppsatser i orgelbyggnadstekniska ämnen. Verket skall omfatta 13 delar och beräknas vara slutfört inom loppet av år 1934. Utgivningen börjas med Karlstads stift. Rekvisitioner ställas till Strängnäs tidning, Strängnäs.

Kurs i Skara. Vid den liturgisk-kyrkomusikaliska kursen i Skara den 12—15 augusti i år, anordnad av stiftets Kyrkosångens Vänner och Organistförening, kommer docent G. Lindberg, Upsala, att hålla föreläsningar om liturgisk sång och koral sång samt leda de praktiska övningarna i kyrkosång. För undervisningen i orgelns användande vid gudstjänsterna svarar musikdirektör I. Widéen, Skara. Kyrkoherde F. M. Allard, Örtomta, har lovat att föreläsa om Kyrkosångsrörelsen i Sverige, 1925 års Vesperale, den Evangeliska Tidegården och Joh. Seb. Bach. En orgelkonsert med övervägande Bachmusik skall hållas i Domkyrkan av musikdirektör Stig Scherstén, Lidköping. Utom högmässa med predikan av H. H. Biskopen och liturgisk morgonbön varje dag blir det completorium i Varnhems klosterkyrka och vesper i Domkyrkan. — Kursen blir så mycket som möjligt praktiskt anlagd. Föreläsningar och övningar hållas till största delen i Folkskolan. Deltagarkort à 5 kronor tillhandahållas av mötesbyråns föreståndare, överlärare G. E. Gustavsson, Skara.

Liturgisk-kyrkomusikalisk kurs anordnas av Lunds stifts K. S. V. och Organistförening i Karlshamn den 9—12 juli. Se annons i detta nummer!

400-års jubileet i Örebro. Tiden för högtidlighållandet av minnet av det svenska kyrkomötet i Örebro 1529 har fastställts till 6—8 juli. En lokalbestyrrelse under landshövding Hasselroths presidium har bildats. Man väntar, att Lutherska världskonventets exekutivkommitté, som sammanträder i Köpenhamn omkring den 1 juli, skall avsluta sina förhandlingar i Örebro. Festens höjdpunkt förlägges till den 7 juli. I samma lokal, där 1529 års möte hölls, i rikssalen på Örebro slott, öppnas högtidligen på förmiddagen den 6 juli min-

nesfesten, varvid bl. a. utföres en kantat för orkester, kör och soli. På söndagen hållas minnesgudstjänster i stadens båda kyrkor. I Olaus-Petri kyrkan anordnas en sånggudstjänst. Måndagen ägnas åt föredrag av nordiska teologer och präster.

Det femtonde allmänna kyrkliga mötet har varit samlat i Stockholm den 7—10 april med ett stort tillopp av deltagare. Kyrkosångsrörelsens målsmän i vårt land måste tyvärr med en viss besvikelse bevittna, att kyrkomusiken och kyrkosången ännu icke fått erkännande vid dessa möten. I själva programmet kom detta på ett tvåfaldigt sätt till uttryck: åt de deltagande erbjöds tillfälle att delta i en orgelandakt i Jakobs kyrka, synnerligen förtjänstfullt anordnad och utförd av musikdirektör Waldemar Ahlén, men förvisso skulle ett stort antal deltagare därjämte önskat, att det varit möjlighet beredd för dem att få bevista en motett- eller oratorieafton. Det borde ej ha mött oöverstigliga svårigheter att få en eller flera sådana till stånd. Vid tidigare kyrkliga möten voro ju dock oftast i en eller flera av stadens kyrkor vesprar anordnade. Det torde icke vara till fördel för mötena, att det musikaliska momentet ställes på avskrivning. En annan anteckning i marginalen torde ock kunna anses berättigad. Tisdagsaftonen var det i olika av Stockholms kyrkor anordnade föredrag om »Ungdomen och kyrkan», Sjömansvärderna, Diakonien, Missionen, Kyrkobrodrarörelsen. Man gör sig ofrivilligt den frågan: kunde icke även kyrkomusiken och kyrkosångsrörelsen varit värda ett föredrag denna afton? Stockholms kyrkor skulle ha räckt till. Och kyrkosångsrörelsen är dock en den svenska kyrkans lekmanarörelse av sådana mått, att den nu torde ha rätt att begära en smula hänsyn. Förstämningen blir så mycket större, om man känner den hänsynsfullhet och respekt, med vilken exempelvis Finlands kyrka behandlar kyrkosångsrörelsen och dess utöfvare.

Valdemarsviks kyrkokör firade den 21 april sin tioåriga tillvaro med utförande av den kantat, som komponerades av kyrkoherde F. M. Allard till kyrkans jubileum förra året. Dirigent för kören är kantor Hj. Hagström.

Karlskrona Musikförening högtidlighöll den 17 april sitt 30-årsjubileum med framförande av Händels oratorium Messias. Såsom solister medverkade

fröknarna Kerstin Lindberg och Lisa Tirén, herrarna Nils Fahlman och Joh. Blennow. Kören stod under ledning av musikdirektör Svante Sjöberg.

Den liturgiska nämnd, som för några år sedan tillsattes av den norska kyrkans prästförening och vars ordförande är biskop Berggrav, har nyligen sammanträtt i Oslo. Medlemmarna i övrigt äro sognepräst Hans Leganger, Ås, kapellan Hauer, major Torkildsen och ordföranden i Norges Organistförening, organist W. Huus-Hansen. Nämnden har utarbetat ett förslag angående musiken vid högmässogudstjänsten, som nu skall behandlas i olika instanser.

Nämnden har utsänt frågeformulär till menighetsråden om högmässorna, varpå svar ingått från de flesta av landets 1,023 församlingar. Detta material, som icke ägt någon tidigare motsvarighet, kommer nu att av nämnden bearbetas.

Trondhjems Domkyrkas orgel. Domkyrkoorgeln i den ärevördiga domen i Trondhem, som nästa år bereder sig att fira sitt 900-årsminne, har givit anledning till en debatt i det norska stortinget. Den kommitté, som har orgelfrågan om hand, hade föreslagit, att firman G. F. Steimeyer, Öttingen i Bayern, skulle få uppdraget att bygga den nya orgeln. Kyrkodepartementet

och vederbörande utskott hade tillstyrkt, men stortinget beslöt till allmän överraskning, att anbudsfristen skulle förlängas, så att norska firmor kunde konkurrera. Beslutet fattades, i trots av att orgeln härigenom ej kan komma att stå färdig till jubiléet nästa år samt att en gåva om 75,000 kronor möjligen kunde komma att riskeras. Beslutet innebär i realiteten, att orgeln skall byggas i Norge.

Åbo Domkyrkas sjuhundraårsfest kommer att högtidlighållas den 16 och 17 juli. Den 23 januari hade sju hundra år förflytit, sedan domkyrkans stiftelseurkund utfärdades.

Festens program upptager i nu föreliggande utkast: Den 16 juni finsk vesper i Mikaelsskyrkan samt kl. 9 kort bönestund. I domkyrkan talar assessor Lehtonen på finska och svenska. Den 17 juni äger på måndagen den stora återinvigningsfesten rum. D:r J. Rinne talar på finska och svenska i egenskap av delegationens ordförande, ärkebiskop Johansson återinviger kyrkan på finska och svenska. Kl. 1 predikar biskop Kaila i den finska festgudstjänsten, kl. 3 biskop von Bonsdorff i den svenska. Kl. 5 barn gudstjänst, kl. 7 högtidlig middag och kl. 9 aftonandakt i domkyrkan.

I samband med högtidligheterna planlägges en utställning av kyrklig konst, ordnad av d:r J. Rinne.

Till red. insänd litteratur.

Från Wilhelm Hansen Musik-Forlag, Köpenhamn:

Thomas Laub: Dansk Kirkesang 1928. Häft. 7 kr.

Dansk Organist- og Kantorforening: Preludiesamling.

Debois: Sonate N:r 4. (D-dur för orgel). Op. 14 (Hansens edition N:r 3202).

Gundorph Jørgensen: Praktisk Modulationstavle for orgel, op. 8. 2 sid.

Från Förbundet för svenskt församlingsarbete i Finland, Helsingfors:

Svenskt kyrkoliv i Finland, Årsbok 1929. 20 fmk.

Ur kyrkokörernas repertoar I—II à 5 fmk.

Från Westerlunds Förlag, Helsingfors:

Heikki Klemetti: 11 andliga sånger. Häft. 1 o. 2, à 7:50 fmk.

Från Fazers Musikhandel, Helsingfors:

Passionsvesper, sammanställd av *Aleksi Lehtonen* och *John Sundberg*, 17 sid.

Från Bärenreiter-Verlag zu Kassel:

Heinrich Schütz: Exequien, Mk. 5:—.

Hassler: Psalmen I, II, à 2:40.

Buxtehude: Missa Brevis: Mk. 3:20.

Celler Passion: Part. Mk. 3:20 (körhäfte 0:80).

Biedermann: Orgelbaufragen. Mk. 2:20.

Ramin: Orgelprobleme. Kart. Mk. 2:20.

Från G. Kallmeyers Verlag, Wolfenbüttel:

Walter Hinz: Kritik der Musik. 90 sid.

Leo Hassler: Mein Lieb will mit mir kriegem (blandad dubbelkör). (Beihäfte zum Musikanten I:16). 16 sid. 9,90 mark.

W. A. Mozart: Dir, Seele des Weltalls (3 st. maskör). Ingångskör ur frimurarekantaten, 10 sid. 1.80 mark.

Från Gebrüder Hug & Co., Leipzig:

Hermann Suter: Le Laudi di San Francesco d'Assisi för kör, soli, orgel och orkester. 150 sid. Klaverutdrag 8 Mk.